

Deklaracija o stanju pravosuđa u Srbiji

Europska udruga sudaca (European Association of Judges, the EAJ) je na sastanku u Berlinu 25. svibnja 2018. razmatrala trenutno stanje pravosuđa u Srbiji, posebice predložene izmjene Ustava Republike Srbije koje bi utjecale na organizaciju sudske vlasti.

EAJ prima na znanje Mišljenje Savjetodavnog vijeća europskih sudaca (Consultative Council of European Judges, the CCJE) objavljeno 4. svibnja 2018. (CCJE-BU(2018)4) kao odgovor na zahtjev Udruge sudaca Srbije za procjenom kompatibilnosti predloženih izmjena s europskim standardima.

EAJ dijeli zabrinutost izraženu u Mišljenju. Sudska neovisnost i podjela vlasti moraju biti osigurani u svakom demokratskom društvu gdje je na snazi vladavina zakona.

EAJ prima na znanje zaključke navedene u paragrafu 6 Mišljenja CCJE-a, kako slijedi:

„A. Odredbe o razrješenju članova Visokog savjeta sudstva¹ moraju omogućiti članovima dovoljna jamstva za njihovu nezavisnost tako da se navedu mogući razlozi za razrješenje (Izmjena II, par. 4).

B. Odredba kojom se zakonom ima propisati metoda koja osigurava jedinstvenu primjenu zakona od strane sudova, ne bi smjela biti u Ustavu (Izmjena V, par. 3)

C. Način na koji su temelji za razrješenje sudaca formulirani, krši načelo nesmjernosti sudaca i potencijalno je vrlo opasno za sudska neovisnost. Izraz „nesposobnost“ kao temelj za razrješenje suca treba ukloniti. Odredbe o drugim temeljima za razrješenje trebaju sadržavati snažne i jasne provedbe primarnog zakonodavstva, tako da se nabroje određena kršenja sudačke dužnosti koja mogu dovesti do razrješenja, a zatim i postupak koji slijedi u slučajevima mogućeg razrješenja. Ključni elementi takvog postupka trebali bi biti propisani Ustavom.

D. Visoki savjet sudstva trebao bi biti sastavljen od neparnog broj članova, time da većinu čine suci. Mogućnost da suci, ukoliko tako izaberu, budu zastupljeni po predsjedniku suda, mora biti zajamčena (Izmjena XIII).

E. Odredbu o raspuštanju Visokog savjeta sudstva u slučaju da to tijelo ne donese odluku, treba ukloniti.“

EAJ nadalje upućuje na sljedeće odredbe Opće povelje sudca²:

„Članak 2-2,3: Niti jedan sudac ne može biti premješten na drugi položaj ili unaprijeđen bez njegovog/njezinog pristanka.“

„Članak 2-2,4: Sudac ne može biti premješten, suspendiran ili uklonjen s dužnosti, ukoliko to nije propisano Zakonom, a onda samo kao posljedica stegovnog postupka, uz poštivanje prava na obranu i načela kontradiktornosti.“

Stoga, Europska udruga sudaca:

- **poziva Republiku Srbiju da poduzme potrebne korake radi rješavanja spornih pitanja istaknutih u Mišljenju CCJE objavljenom 4. svibnja 2018.**

---

¹ Visoki savjet sudstva, tijelo koje je u Srbiji, između ostalog, nadležno za imenovanje sudaca i provođenje stegovnih postupaka protiv sudaca. Sastoji se od 11 članova, 8 ih bira Narodna skupština (op.prev).

² Universal Charter of the Judge (Usvojila Središnja skupština Međunarodne udruge sudaca u Tajvanu, 17. studenog 1999., dorađeno u Santiagu de Chile, 14. studenog 2017.), op.prev.

- **Poziva Republiku Srbiju da posebice učini izmjene nabrojane u paragrafu 6 spomenutog Mišljenja**
- **Poziva Republiku Srbiju da osigura da se prethodno spomenute odredbe Opće povelje sudca propisno uzmu u obzir.**

Prevela:

Jasna Gažić Ferenčina

Sutkinja Općinskog građanskog suda u Zagrebu